

Talousarvioaloite TAA 284/2015 vp

Matti Semi vas ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä poliisin määrärahoihin harmaan talouden torjuntaan (6 400 000 euroa)

Eduskunnalle

Harmaa talous aiheuttaa suuren laskun julkiselle taloudelle. Eduskunnan tarkastusvaliokunnan vuonna 2010 teettämän tutkimuksen mukaan harmaan talouden laajuus oli 5,5—7,5 % bruttokansantuotteesta. Euroopan komissio taas arvioi vuonna 2011, että Suomen harmaan talouden koko oli 13,7 % bruttokansantuotteesta. Arviot antavat viitteitä siitä, että harmaan talouden aiheuttama verovaje on merkittävä. Ehkäisemällä harmaata taloutta parannetaan julkisen talouden rahoitusasemaa, vähennetään velkaantumista ja lisätään talouspoliittista liikkumavaraa.

Hallitus on vuodesta 1996 lähtien antanut valtioneuvoston periaatepäätöksinä kuusi talousrikollisuuden ja harmaan talouden torjunnan toimintaohjelmaa. Jyrki Kataisen hallitus teki vuonna 2012 periaatepäätöksen, jolla harmaan talouden torjunta määritettiin yhdeksi hallituksen kärkihankkeista. Harmaan talouden torjunnan määrärahat vakiinutettiin noin 20 miljoonaan euroon vuodessa.

Harmaan talouden torjuntaan panostaminen maksaa itsensä monin kerroin takaisin. Esimerkiksi vuonna 2014 valtion 20 miljoonan euron panostus tuotti rikos- ja verohyötyjen haltuunottona 47,7 miljoonaa euroa.

Vuoden 2016 talousarvioesitys sisältää leikkauksia harmaan talouden torjunnan määrärahoihin. Oikeusministeriön alaisesta korkeimman oikeuden toimintamenoista (25.10.01) esitetään vähennettäväksi 1,561 miljoonaa euroa harmaan talouden torjunnasta. Saman ministeriön alaisesta ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenoista (25.20) esitetään vähennettäväksi 1,343 miljoonaa euroa ja syyttäjälaitoksen toimintamenoista (25.30.01) 3,296 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveysministeriön alaisesta työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenoista (33.02.07) esitetään vähennettäväksi 1,3 miljoonaa euroa.

Valtiovarainministeriön alaisen verohallinnon toimintamenoihin hallitus esittää lisättäväksi 3,465 miljoonaa euroa harmaan talouden torjunnan muiden tehtävien jatkorahoitukseen ja 2,86 miljoonaa euroa harmaan talouden torjuntaan (28.10.01). Poliisin määrärahoihin esitetään 6,5 miljoonan euron negatiivista tasomuutosta.

Poliisin määrärahoihin on kohdistumassa 6,4 miljoonan euron leikkaus harmaan talouden torjuntaan. Leikkaus tarkoittaa 99 henkilön poistumista talousrikoksia selvittämistä. Samalla hallitus

Talousarvioaloite TAA 284/2015 vp

laskee arviotaan vuotuisesta valtiolle saatavasta rikoshyödystä 50 miljoonasta eurosta 35 miljoonaa euroon. Esitetynkaltaisena muutoksella olisi valtiontaloutta heikentävä vaikutus.

Poliisin toimintamenojen kohdalle tarvitaan maininta harmaan talouden torjunnasta ja siihen riittävä rahoitus. Lähtökohtana tulee olla harmaan talouden torjunnan nykytason turvaaminen ja toiminnan tehostaminen lisäämällä resurssien tehokasta käyttöä ja sujuvoittamalla viranomaisyhteistyötä. Rahoituksen turvaaminen on edellytys harmaan talouden ja talousrikollisuuden onnistuneelle torjunnalle. Hallituksen tulee lisäksi jatkaa vuonna 2012 aloitettua tehostettua harmaan talouden torjuntaohjelmaa ja ryhtyä toimiin sen vakinaistamiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 6 400 000 euroa momentille 26.10.01 harmaan talouden torjuntaan.

Helsingissä 9.10.2015

Matti Semi vas
Aino-Kaisa Pekonen vas
Anna Kontula vas
Jari Myllykoski vas
Annika Lapintie vas
Li Andersson vas